

Rapor Sayısı : Bağımsız Denetim Raporu/2019/03/B.D./10

ANKARA
23.04.2019

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(ÇAY-KUR)

1 Ocak – 31 Aralık 2018 hesap dönemine
ait finansal tablolar
ve bağımsız denetçi raporu

İÇİNDEKİLER	SAYFA
Bağımsız denetçi raporu.....	2-7
Finansal durum tablosu	8-9
Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	10
Özkaynak değişim tablosu	11
Nakit akış tablosu	12
Finansal tablolara ilişkin dipnotlar	13-65

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Çay-Kur) Yönetim Kurulu'na

Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Görüş

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Çay-Kur)'un ("Kurum") 31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Kurum'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS'lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin finansal tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Kurum'dan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmemekteyiz.

Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Hasılatın finansal tablolara kaydedilmesi	Kilit denetim konusu için uygulanan denetim prosedürleri
<p>Hasılat, yıl içerisinde uygulanan stratejilerin sonuçlarının değerlendirilmesi ve performans takibi açısından en önemli ölçüm kriteridir.</p> <p>Kurum'un gelirleri temel olarak paketli ve tasnifli çay satışlarıdır.</p> <p>Denetim çalışmalarımızda bu konuya Kurum'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Kurum finansal tablolarında birden fazla hesaba önemli etkisinin olması, hasılatın muhasebeleştirilmesinde muhasebe standartlarının uygulanmasının karmaşık olması, muhasebeleştirilen hasılat tiplerinin birbirlerinden farklı niteliklerde olması ve yönetim tarafından yapılan bazı tahminleri ve varsayımları içermesi, nedenlerinden dolayı odaklanmış bulunuyoruz Kurum'un muhasebe politikalarına ve hasılat tutarlarına ilişkin açıklamalar Dipnot 2.8 ve 18 de yer almaktadır.</p>	<p>Denetimimiz sırasında, hasılatın finansal tablolara kaydedilmesi ile ilgili aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:</p> <p>Hasılat sürecine ilişkin kontrollerin dizaynı ve uygulanması değerlendirilmiştir. Kurum'un satış ve teslimat prosedürleri analiz edilmiştir.</p> <p>Hasılatın muhasebeleştirilmesine yönelik Kurum'un muhasebe politikasının uygunluğunun değerlendirilmiştir.</p> <p>Maddi doğrulama prosedürlerinde gelirin faturalanmış ama kazanılmamış olduğu durumların değerlendirilmesine odaklanılmıştır. Kurum'un mevcut müşterileri içerisinde riskli ve yüksek hacimli müşteriler belirlenerek, söz konusu tarih aralığında gerçekleşen satışların ilgili bölümlerden satış listeleri temin edilmiş ve popülasyon olarak belirlenmiştir. Bu listelerin tamlığı ve doğruluğunun kontrolü yapılmıştır. Örneklem metoduyla seçilen satışların doğru döneme kaydedilip kaydedilmediğini test etmek için müşteri bazında satış sözleşmelerinin sevkiyat koşulları, sevkiyat ve teslim belgeleri ile satış faturaları karşılaştırılmıştır.</p> <p>Bu kilit denetim konusunu ele almak için denetim prosedürleri tasarlarken hasılatın kaydedilmesine ilişkin Kurum yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TMS'ye ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığı göz önünde bulundurulmuştur. Risk değerlendirme çalışmalarımızda Kurum'un hasılatla ilişkin tasarladığı iç kontrol prosedürlerinin etkinliği değerlendirilmiştir. Hesap dönemi içerisinde gerçekleştirilmiş işlemlerden seçilen örneklem üzerinden, işlem bazında hasılatla ilişkin gelir tutarının uygun olarak muhasebeleştirildiğini doğrulamak üzere ilgili destekleyici belgelerle karşılaştırarak test edilmiştir.</p> <p>Hasılat sürecine ilişkin uyguladığımız prosedürlerin neticesinde, hasılatın kaydedilmesi konusunda önemli bir yanlışlık veya hataya rastlanılmamıştır.</p>

Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Stoklar maliyet hesaplama, deperleme ve değer düşüklüğü tespiti	Kilit denetim konusu için uygulanan denetim prosedürleri
<p>Stoklar, Kurumun mali tablolarında yer alan önemli varlık kalemlerinden biridir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 1.990.644.428 TL dir. Bu tutar varlıkların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda “Stoklar maliyet hesaplama, değerleme ve değer düşüklüğü tespiti” kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p> <p>Kurum ağırlıklı olarak çay üretiminde kullandığı stoklarını ihale yöntemi ile yurtiçi firmalardan karşılamaktadır. Stokların hızlı değişen teknolojiler ve makroekonomik faktörler sebebiyle değer düşüklüğüne uğrama riski bulunmaktadır. Bununla birlikte, stok değer düşüklüğü karşılığının hesaplaması yönetim tahmin ve varsayımlarını da içermektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, teknolojik değişimlere bağlı olarak stokların değerlendirilmesi ile belirli bir süre hareket görmemiş ve zarar görmüş stoklara ilişkin ayrılan karşılığın değerlendirilmesini içermektedir.</p> <p>Bu sebeplerle stok değer düşüklüğü karşılığı denetimimiz bakımından önemli bir konudur. Kurum stoklarını TMS 2 uyarınca maliyetin veya net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile raporlamaktadır. Kurum’un stok değer düşüklüğü ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Dipnot 2.8 ve 14’de yer almaktadır.</p>	<p>Denetimimiz sırasında, stoklar ile ilgili aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:</p> <p>Stok maliyeti hesaplama yöntemi, maliyet tablosu (safha maliyeti ve masraf dağıtım yerleri) ile ilgili uygulanan yöntemler ve hesaplamalar incelendi. Yapılan maliyetlendirme çalışmalarında, mevcut stok miktarları kurum bünyesinde bulunan uzmanlar tarafından hesaplanmaktadır.</p> <p>Stokların kayıt altına alınması ve değerlemesi sürecine ilişkin analitik değerlendirmeler ve detay testler yapılmıştır.</p> <p>Stokların fiziki varlığı kurum bünyesinde bulunan uzmanlar eşliğinde yapılan sayımlarla doğrulanmıştır. Stokların sayımı sırasında faydalanılan uzmanın teknik yeterliliği ve kabiliyeti değerlendirilmiştir.</p> <p>Değerleme çalışmasında kullanılan verilerin matematiksel uygunluğu test edilmiştir. Stok değerlendirme yöntemleri, teknik verileri ve içerdikleri bileşenler değerlendirilmiş ve uygunluğu test edilmiştir. Stok değer düşüklüğü karşılığı ile ilgili muhasebe politikasının anlaşılması ve uygunluğunun değerlendirilmiştir.</p> <p>Kurum yönetimi ile değişen teknolojiler sebebiyle stokların değer düşüklüğüne uğrama riski ile ilgili görüşülmüş ve stok devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılmıştır.</p> <p>Yılsonu stok sayımlarında uzun süredir hareket etmeyen veya zarar görmüş stokların olup olmadığının gözlemlenmiştir.</p> <p>Net gerçekleşebilir değer hesaplamasında kullanılan iskontolar düşülmüş satış fiyatlarının örneklem yoluyla test edilmiştir.</p> <p>Yapılan çalışmalar sonucunda önemli bir bulguya rastlanmamıştır.</p>

Diğer Husus

Şirket'in finansal tabloları Not 2'de açıklanan hususa dikkat çekeriz. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal tablolara ilişkin geçmiş yıl zararı (1.153.433.223) TL olmuş, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde dönem zararı (709.125.484) TL olarak gerçekleşmiştir. Finansal tablolarda dikkat çeken bu husus kurumun sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizliğin mevcut olduğunu göstermektedir.

Kurum'un 1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap dönemine ait finansal tablolarının denetimi başka bir bağımsız denetim firması tarafından yapılmış, söz konusu bağımsız denetim firması tarafından düzenlenen 29 Haziran 2018 tarihli bağımsız denetim raporunda olumlu görüş verilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Kurum yönetimi; finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Kurum'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Kurum'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Kurum'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir).
- Kurum'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.

Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (Devamı)

- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Kurum'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Kurum'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Kurum içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Kurum denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. maddesi dördüncü fıkrası uyarınca Kurum'un 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, TTK ile Kurum esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402. Maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Yılmaz Sezer'dir.

GÜNCEL BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK VE YMM A.Ş.
A member firm of Groupe Laviale

Yılmaz SEZER, YMM
Sorumlu Denetçi
Ankara, 23 Nisan 2019

Merkez:
Cinnah Cad. Kuloğlu Sok. No: 31/2-4-5
06450 Çankaya, Ankara / Türkiye
t +90 312 442 85 10 f +90 312 442 85 14
guncelgroup.com.tr

Azerbaycan Şube:
Azerbaycan Respublikası, Bakı şəhəri,
Xətai Rayonu, Xoçalı prospekti 37,
"Demirçi Tower"
t +994 12 492 8533 f +994 12 492 8577

İran Şube:
4th Floor, No: 50 Nategh - e - Noori St.,
Golnabi St., Pasaran Ave. Tehran / İran
t +98 21 228 76884687 f +98 21 228 82048

Makedonya Şube:
Bulvar Partizanski Odredi No: 14 Aura
Business Center F Kat No:4
Üsküp / Makedonya
t +389 71 324 492

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnotlar	Cari Dönem	Geçmiş Dönem
		Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	3	445.250.661	805.540.986
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	5	83.811.711	283.404.297
Diğer alacaklar			
- İlişkili taraflardan alacaklar	4	670	-
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	7	3.156.756	5.302.708
Stoklar	14	1.990.644.428	1.426.148.600
Peşin ödenmiş giderler	8	211.774.163	7.215.796
Diğer dönen varlıklar	16	4.643.257	173.361
Toplam dönen varlıklar		2.739.281.646	2.527.785.748
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	7	543.452	437.435
Finansal yatırımlar	9	10.392.543	4.917.638
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	10	58.129.588	58.419.286
Maddi duran varlıklar	11	1.693.991.397	1.582.694.259
Maddi olmayan duran varlıklar	12	2.404.335	3.290.594
Peşin ödenmiş giderler	8	177.221.089	155.804.180
Ertelemiş vergi varlığı	23	12.511.362	-
Toplam duran varlıklar		1.955.193.766	1.805.563.392
TOPLAM VARLIKLAR		4.694.475.412	4.333.349.140

Takip eden notlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem Bağımsız Denetimden Geçmiş	Geçmiş Dönem Bağımsız Denetimden Geçmiş
KAYNAKLAR	Dipnotlar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal borçlar	6	2.105.458.384	1.561.130.871
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara borçlar	4	65.727	-
- İlişkili olmayan taraflara borçlar	5	17.250.200	40.969.838
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara borçlar	4	1.154.194	679.069
- İlişkili olmayan taraflara borçlar	7	92.234.444	66.254.419
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin borçlar	15	27.154.951	19.861.299
Ertelemiş gelir	8	211.847.706	12.726
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	15	7.048.128	-
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	15	2.569.807	1.123.658
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	16	13.167.973	45.239.982
Kısa vadeli yükümlülükler		2.477.951.514	1.735.271.862
Ticari borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara borçlar	5	1.042.195	-
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	15	419.110.636	662.701.733
Uzun vadeli yükümlülükler		420.152.831	662.701.733
Ödenmiş sermaye	17	2.043.413.000	1.767.413.000
Kar ve Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler			
- Duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları/azalışları	17	1.184.522.871	1.184.522.871
- İştirak yeniden değerlendirme artışları/azalışları		6.560.873	1.085.968
- Tanımlanmış fayda planlarının yeniden ölçüm kazançları/kayıpları	17	299.798.635	10.676.798
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		124.634.395	124.634.395
Geçmiş yıllar (zararları)		(1.153.433.223)	(629.026.151)
Net dönem (zararı)		(709.125.484)	(523.931.336)
ÖZKAYNAKLAR		1.796.371.067	1.935.375.545
TOPLAM KAYNAKLAR		4.694.475.412	4.333.349.140

Takip eden notlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2018	Geçmiş Dönem Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2017
	<i>Dipnotlar</i>		
Hasılat	18	1.784.932.914	1.904.879.699
Satışların maliyeti (-)	18	(1.842.112.950)	(1.920.923.856)
Brüt (zarar)		(57.180.036)	(16.044.157)
Genel yönetim giderleri (-)	19	(47.871.484)	(45.263.470)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	19	(80.553.535)	(109.705.505)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	19	(5.513.012)	(4.510.105)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	20	48.452.929	78.117.890
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	20	(211.741.814)	(116.821.974)
Esas faaliyet (zararı)		(354.406.952)	(214.227.321)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	21	1.564.079	1.062.330
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	21	(114.851)	(53.268)
Finansman gideri öncesi faaliyet (zararı)		(352.957.724)	(213.218.259)
Finansman gelirleri	22	132.549	118.826
Finansman giderleri (-)	22	(450.358.855)	(190.464.377)
Vergi öncesi (zarar)		(803.184.030)	(403.563.810)
Dönem vergi gideri	23	-	-
Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri)	23	94.058.546	(120.367.528)
Dönem net (zararı)		(709.125.484)	(523.931.338)
DİĞER KAPSAMLI GELİR		289.121.836	5.416.346
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar:			
Tanımlanmış fayda planlarının yeniden ölçüm kazançları	15	370.669.020	6.770.432
Ertelenmiş vergi gideri/geliri	23	(81.547.184)	(1.354.086)
TOPLAM KAPSAMLI (GİDER)		(420.003.648)	(518.514.992)

Takip eden notlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Özkaynak Değişim Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir veya giderler								
	Ödenmiş sermaye	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	İştirak yeniden değerleme artış/ azalışları	Değerleme artışları	Tanımlanmış fayda planları yeniden değerleme artış / azalışları	Geçmiş yıl karları/ (zararları)	Dönem net karı/ (zararı)	Özkaynaklar toplamı	
1 Ocak 2017	1.517.413.000	124.634.395	1.085.968	1.083.974.919	5.260.452	(623.305.846)	(5.720.305)	2.103.342.583	
Transferler	-	-	-	-	-	(5.720.305)	5.720.305	-	
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	5.416.346	-	-	5.416.346	
Sermaye artırım	250.000.000	-	-	-	-	-	-	250.000.000	
Geçmiş dönem düzeltmesi	-	-	-	100.547.952	-	-	-	100.547.952	
Dönem net (zararı)	-	-	-	-	-	-	(523.931.336)	(523.931.336)	
31 Aralık 2017	1.767.413.000	124.634.395	1.085.968	1.184.522.871	10.676.798	(629.026.151)	(523.931.336)	1.935.375.545	
1 Ocak 2018	1.767.413.000	124.634.395	1.085.968	1.184.522.871	10.676.798	(629.026.151)	(523.931.336)	1.935.375.545	
Transferler	-	-	-	-	-	(523.931.336)	523.931.336	-	
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	-	289.121.837	-	-	289.121.837	
Sermaye artırım	276.000.000	-	-	-	-	-	-	276.000.000	
Geçmiş dönem düzeltmesi	-	-	-	-	-	(475.736)	-	(475.736)	
Pay bazlı işlemler nedeniyle artış/ (azalış)	-	-	5.474.905	-	-	-	-	5.474.905	
Dönem net (zararı)	-	-	-	-	-	-	(709.125.484)	(709.125.484)	
31 Aralık 2018	2.043.413.000	124.634.395	6.560.873	1.184.522.871	299.798.635	(1.153.433.223)	(709.125.484)	1.796.371.067	

Takip eden notlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

		Cari Dönem Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2018	Geçmiş Dönem Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2017
	Dipnotlar		
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Dönem zararı		(709.125.484)	(523.931.336)
Dönem Net Zararı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler			
Amortisman ve itfa payları ile ilgili düzeltmeler	10,11,12	31.007.998	34.604.139
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar/(kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	21	(1.449.228)	(1.009.062)
Dava karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	15	1.446.149	959.044
İzin karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	15	7.048.128	-
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	22	(132.549)	(118.826)
Kıdem tazminatı gideri ile ilgili düzeltmeler	15	166.901.694	170.898.764
Geçmiş yıl kar/zarar değişimi ile ilgili düzeltmeler		(475.736)	100.547.952
Reeskont faiz gelirleri/giderleri ile ilgili düzeltmeler	20	(289.724)	-
Vergi gideri/geliri ile ilgili düzeltmeler	23	(94.058.546)	120.367.528
İşletme sermayesindeki değişikliklerden önceki faaliyet karı		(599.127.298)	(97.681.797)
Ticari alacaklardaki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		198.031.521	203.220.803
Stoklardaki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		(564.495.828)	(306.132.991)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		2.039.265	3.332.856
Peşin ödenmiş giderlerdeki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		(225.975.275)	(148.894.635)
Diğer varlıklardaki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		(4.469.896)	11.454.985
Ticari borçlardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		(20.760.927)	39.088.084
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/azalışla ilgili düzeltmeler		26.455.150	27.813.636
Ertelenmiş gelirlerdeki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		211.834.980	(38.753)
Diğer yükümlülüklerdeki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		(32.072.009)	(74.218.337)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		7.293.652	19.846.991
Alınan faizler	22	132.549	118.826
Ödenen kıdem tazminatları	15	(39.823.771)	(41.723.901)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		(441.810.589)	(266.132.436)
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkul alımından kaynaklanan nakit çıkışları	10,11,12	(141.471.450)	(831.364.940)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkul satımından kaynaklanan nakit girişleri	10,11,12	1.791.499	313.189.964
Diğer Nakit Girişleri/Çıkışları		-	309.937.874
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		(139.679.951)	(208.237.102)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Finansal borçlanmalardan kaynaklanan nakit girişleri		893.942.777	438.060.431
Ödenen faiz	22	(349.615.264)	(175.379.560)
Sermaye artışı		276.000.000	250.000.000
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları		820.327.513	512.680.871
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/ (AZALIŞ) (A+B+C)		(360.290.325)	(59.370.464)
D. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		805.540.986	864.911.450
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri		445.250.661	805.540.986

Takip eden notlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – KURUM’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Merkezi Rize’de bulunan ve Türkiye çay sektörünün önde gelen kuruluşu olan Kurum’un bünyesinde 49 Yaş Çay İşleme Fabrikası, 1 Çay Paketleme Fabrikası, 1 Pazarlama ve Üretim Bölge Müdürlüğü, 8 Pazarlama Bölge Müdürlüğü, Anatamir Fabrikası, Atatürk Çay ve Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü bulunmaktadır.

Bölgede üretilen yaş çay ürünü yıllara göre değişmekle birlikte yaklaşık %50-55’i Çaykur tarafından satın alınmaktadır. Kurum’un yurt içi kuru çay piyasasındaki pazar payı ise yaklaşık %45-50 ‘dir

Kurum, 8/6/1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür.

Kurum’un amaç ve faaliyet konuları; Türkiye’nin tarım politikasına uygun olarak çay ziraatını geliştirmek, ekonomik gereklilik, karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda; sermaye birikimine yardım ederek yatırım kaynağı yaratmak, serbest piyasa şartlarında en çok faydayı temin etmek, gerekli hammadde temini ile her türlü çay ürünü üretmek, pazarlamak, ithal ve ihraç etmek, iç ve dış pazarlarda Kurumun rekabet gücünü artırmaya yönelik olarak ilişkili ve yan ürünlerde gerek ve fayda görülen her türlü faaliyetlerde bulunmak amaçlarıyla teşkil olunan Kurum’un faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir.

a) İşletmeye uygun nitelikteki yaş çay yapraklarını satın almak, kuru çay üretmek ve/veya üretirmek.

b) Satın alınan çay yapraklarını işlemek ve değerlendirmek için teknolojik faaliyette bulunmak.

c) Ürettiği veya ithal ettiği kuru çayların iç ve dış pazar isteklerine uygun olarak harmanlanmasını, paketlenmesini ve pazarlanmasını sağlamak.

ç) (a), (b) ve (c) bentlerindeki faaliyetlerle ilgili olarak;

1) Gerekli tesisleri kurmak, kiralamak ve işletmek.

2) Üretim faaliyetlerinden doğan yan ürünleri değerlendirmek ve yardımcı maddeler üretmek, bitkisel çaylar, soğuk çay, kafein, ekstrakt ile diğer ilişkili ve yan sektörlerle ait ürünlerin üretimini ve pazarlamasını yapmak ve/veya yaptırmak.

3) Çay ürününün kalite ve veriminin ve işletme tekniğinin geliştirilmesi için gerekli araştırmaları yapmak, müessese ve laboratuvarlar kurmak, işletmek.

4) Gerekli madde ve araçları tedarik etmek.

5) Ticaretle iştiğal etmek, ihracat ve ithalat yapmak.

6) Çay eksperlerinin yetiştirilmesi için gerekli önlemleri almak.

7) Teşekkülün ihtiyacı için her türlü taşınır ve taşınmaz mal edinmek, kamulaştırma yapmak, aynı, sınai ve ticari haklar tesis etmek, bunlar üzerinde tasarrufta bulunmak.

8) Mevzuat uyarınca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – KURUM’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

d) Firmalarla lisans, teknik beceri (know-how) ve her türlü sınâî mülkiyete dair anlaşmalar yapmak, yurt içinde veya yurt dışında ÇAY-KUR markası, alt markası veya logosunu taşıyan/taşıyacak çayevi ve benzeri işyerleri açmak ve/veya açtırmak, KHK ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi faaliyet konusu ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında işbirliği ve ortaklık anlaşmaları yapmak, kurulmuş olan Kurumlara iştirak etmek veya yeni Kurum kurmak, mevzuatı çerçevesinde e-ticaret yoluyla ürünlerini pazarlamak.

e) Kurulmuş ve kurulacak küçük ve orta büyüklükteki özel kuruluşlara idari ve teknik alanlarda rehberlik yapmak.

Kurum’un Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlük adresleri aşağıdaki gibidir:

Sıra	Müdürlükler	Bulunduğu Şehir
1	Genel Müdürlük	Rize - Merkez
2	Ankara Pazarlama Bölge Müd.	Ankara - Elmadağ
3	Atatürk Çay ve Bahçe.Kültür.Ar.Md.	Rize - Merkez
4	Diyarbakır Pazarlama Bölge Müd.	Diyarbakır
5	Erzurum Pazarlama Bölge Müd.	Erzurum - Yakutiye
6	İstanbul Pazarlama Bölge Müd.	İstanbul - Sarıyer
7	İzmir Pazarlama Bölge Müd.	İzmir - Bayraklı
8	Kayseri Pazarlama Bölge Müd.	Kayseri - Kocasinan
9	Mersin Pazarlama Bölge Müd.	Mersin - Akdeniz
10	Rize Pazarlama Bölge Müd.	Rize - Merkez
11	Samsun Pazarlama Bölge Müd.	Samsun - Tekkeköy

Kurum’un Fabrika ve diğer faaliyet adresleri aşağıdaki gibidir:

Sıra	Fabrikalar	Bulunduğu Şehir
1	100. Yıl Çay Paketleme Fabrikası	Rize - Merkez
2	Ambarlık Çay Fabrikası	Rize - Merkez
3	Anatamir Fabrikası	Rize - Merkez
4	Araklı Çay Fabrikası	Trabzon - Araklı
5	Ardeşen Çay Fabrikası	Rize - Ardeşen
6	Arhavi Çay Fabrikası	Artvin - Arhavi
7	Aşıklar Çay Fabrikası	Rize - Çayeli
8	Azaklı Çay Fabrikası	Rize - Merkez
9	Bölümlü Çay Fabrikası	Trabzon - Of
10	Büyükköy Çay Fabrikası	Rize - Çayeli
11	Camıdağı Çay Fabrikası	Rize - Merkez
12	Cumhuriyet Çay Fabrikası	Rize - Merkez
13	Çamlı Çay Fabrikası	Trabzon - Of
14	Çayeli Çay Fabrikası	Rize - Çayeli
15	Çiftlik Çay Fabrikası	Rize - İyidere
16	Derepazarı Çay Fabrikası	Rize - Derepazarı
17	Diyarbakır Çay Fabrikası	Diyarbakır - Bağlar
18	Erzurum Çay Fabrikası	Erzurum
19	Eskipazar Çay Fabrikası	Trabzon - Of

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – KURUM’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

Sıra	Fabrikalar	Bulunduğu Şehir
20	Fındıklı Çay Fabrikası	Rize - Fındıklı
21	Gündoğdu Çay Fabrikası	Rize - Gündoğdu
22	Güneysu-Ulucami Çay Fabrikası	Rize - Güneysu
23	Hayrat Çay Fabrikası	Trabzon - Hayrat
24	Hemşin Organik Çay Fabrikası	Rize - Hemşin
25	Hopa Çay Fabrikası	Artvin - Hopa
26	Işıklı Çay Fabrikası	Rize - Ardeşen
27	İyidere Çay Fabrikası	Rize - İyidere
28	Kalecik Çay Fabrikası	Rize - İyidere
29	Kalkandere Çay Fabrikası	Rize - Kalkandere
30	Karaca Çay Fabrikası	Trabzon - Of
31	Kemalpaşa Çay Fabrikası	Artvin - Hopa
32	Kendirli Çay Fabrikası	Rize - İyidere
33	Kirazlık Çay Fabrikası	Rize - Pazar
34	Melyat Çay Fabrikası	Rize - Pazar
35	Muratlı Çay Fabrikası	Artvin - Borçka
36	Musadağı Çay Fabrikası	Rize - Çayeli
37	Of Çay Fabrikası	Trabzon - Of
38	Ortapazar Çay Fabrikası	Rize - Merkez
39	Pazar Çay Fabrikası	Rize - Pazar
40	Pazarköy Çay Fabrikası	Rize - Güneysu
41	Sabuncular Çay Fabrikası	Rize - Çayeli
42	Salarha Çay Fabrikası	Rize - Merkez
43	Selimiye Çay Fabrikası	Rize - Merkez
44	Sürmene Çay Fabrikası	Trabzon - Sümene
45	Taşçılar Çay Fabrikası	Rize - Kalkandere
46	Tersane Çay Fabrikası	Rize - Derepazarı
47	Tirebolu Çay Fabrikası	Giresun - Tirebolu
48	Veliköy Çay Fabrikası	Rize - Merkez
49	Zihniderin Çay Fabrikası	Rize - Merkez

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal tablolar, bazı duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

İlişikteki finansal tablolar Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TMS/TFRS”) esas alınarak hazırlanmıştır.

Finansal tablolar ve dipnotlar KGK tarafından 20 Mayıs 2013 tarihli ilke kararı ile açıklanan “finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi”ne uygun olarak sunulmuştur.

2.3 Kullanılan Para Birimi

Kurum’un finansal tabloları faaliyette bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. İşletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Kurum’un geçerli para birimi olan ve ekli finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

2.4 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Yeni bir standardın ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.5 İşletmenin Sürekliliği

İlişikteki finansal tablolar, Kurum’un faaliyetlerinin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır. Kurum’un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kısa vadeli yükümlülükleri 2.477.951.514 TL, dönen varlıkları 2.739.281.646 TL olup 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap döneminde, brüt zararı (57.180.036) TL olarak gerçekleşmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal tablolara ilişkin Kurum'un geçmiş yıl zararları (1.153.433.223) TL olmuş, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde dönem zararı (709.125.484) TL olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler, Kurum’un faaliyetlerini sürdürüp sürekliliğini sağlamasının, faaliyetlerinden kar elde etmeye başlamasına ve yeterli finansman olanaklarına ulaşmasına bağlı olduğunu göstermektedir.

2.6 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Kurum’un finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.6 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi (devamı)

Finansal tablolar, 8 numaralı Türkiye Finansal Raporlama Standartları “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklik ve Hatalar” (“TMS 8”)’e istinaden aşağıda sıralanan sebeplerden ötürü 31 Aralık 2017 itibarıyla sona eren dönemler için yeniden düzenlenmiştir.

- 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Kurumun tüm sabit kıymetleri önceki denetim firması tarafından yeniden değerlendirilerek (14,47) ile endekslenerek 31 Aralık 2017 tarihli finansal tablolarına yansıtılmıştır. Bu durum tarafımızdan düzeltilerek finansal tablolar yeniden düzenlenmiştir.
- Kurum, KGG'nın 20 Mayıs 2013 tarihli ilke kararı ile açıklanan finansal tablo formatına uyum sağlamak amacıyla önceki dönem finansal tablolarında sınıflamalar yapmıştır.

Diğer Düzeltilmeler

	Önceden Raporlanan 31 Aralık 2017	Yeniden Düzenlemenin Etkisi	Yeniden Düzenlenmiş 31 Aralık 2017
VARLIKLAR			
Nakit ve nakit benzerleri	803.923.624	1.617.362	805.540.986
Finansal varlıklar	1.617.362	(1.617.362)	-
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	283.353.549	50.748	283.404.297
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	5.302.708	-	5.302.708
Stoklar	1.426.148.600	-	1.426.148.600
Peşin ödenmiş giderler	4.016	7.211.780	7.215.796
Diğer dönen varlıklar	6.960.152	(6.786.791)	173.361
Ara toplam	2.527.310.011	475.737	2.527.785.748
Satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar	2.777	(2.777)	-
Toplam dönen varlıklar	2.527.312.788	472.960	2.527.785.748
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	437.434	(437.434)	-
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan alacaklar	-	437.435	437.435
Finansal yatırımlar	4.917.638	-	4.917.638
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	81.035.850	(22.616.564)	58.419.286
Maddi duran varlıklar	1.637.965.563	(55.271.304)	1.582.694.259
Maddi olmayan duran varlıklar	7.245.359	(3.954.765)	3.290.594
Peşin ödenmiş giderler	152.775.553	3.028.627	155.804.180
Diğer duran varlıklar	3.028.627	(3.028.627)	-
Toplam duran varlıklar	1.887.406.024	(81.842.632)	1.805.563.392
TOPLAM VARLIKLAR	4.414.718.812	(81.369.672)	4.333.349.140

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.6 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi (devamı)

Diğer Düzeltmeler (devamı)

	Önceden Raporlanan 31 Aralık 2017	Yeniden Düzenlemenin Etkisi	Yeniden Düzenlenmiş 31 Aralık 2017
KAYNAKLAR			
Finansal borçlar	1.529.800.000	31.330.871	1.561.130.871
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara borçlar	16.606.999	24.362.839	40.969.838
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara borçlar	220.048	459.021	679.069
- İlişkili olmayan taraflara borçlar	66.713.440	(459.021)	66.254.419
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin borçlar	367.534	19.493.765	19.861.299
Ertelenmiş gelir	-	12.726	12.726
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	10.443.125	(10.443.125)	-
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	1.123.658	-	1.123.658
Dönem karı vergi yükümlülüğü	56.955.769	(56.955.769)	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	63.484.413	(18.244.431)	45.239.982
Kısa vadeli yükümlülükler	1.745.714.986	(10.443.124)	1.735.271.862
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	660.109.745	2.591.988	662.701.733
Uzun vadeli yükümlülükler	660.109.745	2.591.988	662.701.733
Ödenmiş sermaye	1.767.413.000	-	1.767.413.000
Kar ve Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler			
- Duran varlıklar yeniden değerlendirme artışı/azalışları	1.267.454.247	(82.931.376)	1.184.522.871
- İştirak yeniden değerlendirme artışı/azalışları	-	1.085.968	1.085.968
- Tanımlanmış fayda planlarının yeniden ölçüm kazançları/kayıpları	2.825.662	7.851.136	10.676.798
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	124.634.395	-	124.634.395
Geçmiş yıllar (zararları)	(629.026.151)	-	(629.026.151)
Net dönem (zararı)	(524.407.072)	475.736	(523.931.336)
ÖZKAYNAKLAR	2.008.894.081	(73.518.536)	1.935.375.545
TOPLAM KAYNAKLAR	4.414.718.812	(81.369.672)	4.333.349.140

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.6 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi (devamı)

	Önceden Raporlanan 1 Ocak – 31 Aralık 2017	Yeniden Düzenlemenin Etkisi	Yeniden Düzenlenmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2017
Hasılat	1.906.502.068	(1.622.369)	1.904.879.699
Satışların maliyeti (-)	(1.973.432.608)	52.508.752	(1.920.923.856)
Brüt (zarar)	(66.930.540)	50.886.383	(16.044.157)
Genel yönetim giderleri (-)	(45.263.470)	-	(45.263.470)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(109.705.505)	-	(109.705.505)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(4.510.105)	-	(4.510.105)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	75.824.083	2.293.807	78.117.890
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(64.789.007)	(52.032.965)	(116.821.974)
Esas faaliyet (zararı)	(215.374.544)	1.147.225	(214.227.321)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1.852.645	(790.315)	1.062.330
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(53.268)	-	(53.268)
Finansman gideri öncesi faaliyet (zararı)	(213.575.167)	356.910	(213.218.259)
Finansman gelirleri	-	118.826	118.826
Finansman giderleri (-)	(190.464.377)	-	(190.464.377)
Vergi öncesi (zarar)	(404.039.544)	475.736	(403.563.810)
Dönem vergi gideri	-	-	-
Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri)	(120.367.528)	-	(120.367.528)
Dönem (zararı)	(524.407.072)	475.736	(523.931.338)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

2018 yılından itibaren geçerli olan ve yeni revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

TFRS 9 Finansal Araçlar

(a) Finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü

Kurum, cari yılda TFRS 9 Finansal Araçları (2017 sürümü) ve buna bağlı olarak diğer TFRS ile ilgili değişiklikleri, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren başlayan yıllık dönemler için uygulamaya başlamıştır. TFRS 9'un geçiş hükümleri kapsamında Kurum TFRS 9'un ilk kez uygulanması sonucu oluşan kümülatif etkiyi fark düzeltmesi olarak 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karları içerisinde muhasebeleştirilmiş olup, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemiştir.

TFRS 9 aşağıdakiler için yeni koşullar getirmiştir:

- 1) Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü
- 2) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü ve
- 3) Genel riskten korunma muhasebesi

Bu yeni koşulların detayları ve Kurum'un finansal tabloları üzerindeki etkileri aşağıda açıklanmıştır.

Kurum, TFRS 9'da belirtilen geçiş hükümlerine uygun olarak TFRS 9'u uygulamıştır.

Bu standardın ilk uygulanma tarihi (Kurum'un sahip olduğu finansal varlıklarını ve finansal yükümlülüklerini TFRS 9'da yer alan hükümlere uygun olarak değerlendirdiği tarih) 1 Ocak 2018'dir.

Buna uygun olarak Kurum, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla muhasebeleştirilmeye devam edecek araçlara TFRS 9 hükümlerini uygulamaktadır ancak bu hükümler, 1 Ocak 2018 itibarıyla bilanço dışı bırakılmış araçlara uygulanmamaktadır. 1 Ocak 2018 itibarıyla muhasebeleştirilmeye devam edecek araçlara ilişkin karşılaştırmalı tutarlar, uygun görüldüğünde yeniden düzenlenir.

TFRS 9 kapsamında muhasebeleştirilmiş olan tüm finansal varlıklar, işletmenin finansal varlıklarını yönettiği iş modeli ve finansal varlıkların nakit akışlarının özellikleri temel alınarak itfa değerinde ya da gerçeğe uygun değerlerinde ölçülmelidir. Özellikle:

- Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sadece anapara ile anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına sahip bir borçlanma aracı, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür;
- Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve borçlanma araçlarının satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına sahip bir borçlanma aracı, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür;
- Diğer tüm borçlanma araçları ve özkaynak yatırımları, gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan ve yeni revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(a) Finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü (devamı)

Bahsi geçen hususlara rağmen, Kurum, bir finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinde aşağıdaki gibi geri dönülemeyecek bir tercihte bulunabilir:

- Kurum, ticari amaçla elde tutulmayan veya bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin finansal tablolarına aldığı bir şarta bağlı bedel niteliğinde olmayan bir özkaynak yatırımının gerçeğe uygun değerindeki sonradan kaynaklanan değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönülmez şekilde seçebilir; ve
- Kurum, muhasebe uyumsuzluğunu tamamen ya da büyük oranda ortadan kaldırmak söz konusu olduğunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracını, geri dönülemeyecek bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak tanımlayabilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracı, finansal tablo dışı bırakıldığında önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş toplam kar ya da zarar, yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak özkaynaklardan kar veya zarara sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen bir özkaynak yatırımı finansal tablo dışı bırakıldığında önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş toplam kar veya zarar, geçmiş yıl karlarına transfer edilir.

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma araçları, değer düşüklüğü riskine maruz kalır. Detaylar için (b) maddesine bakınız.

Finansal varlıklarda yapılan yeniden sınıflandırmaların hiçbirinin Kurum’un finansal durumu, kar veya zararı, diğer kapsamlı geliri veya toplam kapsamlı geliri üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

(b) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlıklarda değer düşüklüğüyle ilgili olarak, TMS 39’da gerçekleşen kredi zararı modeline karşılık olarak TFRS 9, beklenen kredi zararı modelinin uygulanmasını gerektirmektedir. Beklenen kredi zararı modeline göre Kurum, finansal varlıkların ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren kredi riskindeki değişiklikleri yansıtmak için her raporlama döneminde beklenen kredi zararları ve bu beklenen kredi zararlarındaki değişiklikleri muhasebeleştirilmelidir. Diğer bir ifadeyle, kredi kaybını doğuran durumun, zarar karşılığı muhasebeleştirilmesinden önce gerçekleşmesine gerek bulunmamaktadır. Özellikle, TFRS 9’a göre Kurum aşağıdakiler üzerinde beklenen kredi zararları için karşılık ayırmalıdır:

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan ve yeni revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(b) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

- (1) Ticari alacaklar, ilişkili taraflardan alacaklar ve sözleşme varlıkları;
- (2) Kira alacakları

Özellikle, eğer ilgili finansal aracın kredi riski ilk muhasebeleştirmeden sonra önemli bir şekilde artmışsa veya bu finansal araç satın alınmış ya da orijinalde kredi zararı olan bir finansal araçsa TFRS 9, Kurum’un bu finansal araca ayrılan karşılığı, ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir miktarda ölçmesini zorunlu kılar.

Finansal araç üzerindeki kredi riskinin, ilk muhasebeleştirmeden itibaren önemli derecede artması durumunda (satın alındığında veya orijinal kredi değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar hariç) Kurum, bu finansal araç için karşılığı 12 aylık beklenen kredi zararına eşit bir tutarda ölçmelidir. TFRS 9’a göre ticari alacaklar, sözleşmeye bağlı varlıklar ve kira alacaklarına ilişkin olarak karşılık ölçümü ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutarda ölçülmek için basitleştirilmiş bir yaklaşım gerektirmektedir.

Değer Düşüklüğü

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar, TFRS 9’da belirtilen değer düşüklüğü karşılıkları hükümlerine tabi tutulmuştur.

Kurum, ticari alacakları, ilişkili taraflardan alacakları için TFRS 9’un izin verdiği basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak, ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit tutarda değer düşüklüğü hesaplamaktadır.

Ticari varlıkların değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Kurum, ilgili alacakların brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablolarının dışında bırakmaktadır.

(c) Finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü

TFRS 9 tarafından finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçülmesi hakkında uygulamaya konan önemli bir değişiklik, ihraççının kredi riskindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişimlerinin muhasebeleştirilmesiyle ilişkilidir.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan ve yeni revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(c) Finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü (devamı)

Özellikle, TFRS 9, eğer ilgili yükümlülüğün kredi riskindeki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirdeki etkilerinin muhasebeleştirilmesi, kar veya zararda muhasebe uyumsuzluğu yaratmazsa bu yükümlülüğün kredi riskindeki değişikliklerden kaynaklanan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin diğer kapsamlı gelirden sunulmasını gerektirir. Bir finansal yükümlülüğün kredi riskiyle ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değer değişimleri sonradan kar veya zararda yeniden sınıflandırılmaz ancak bunun yerine, finansal yükümlülük finansal tablo dışı bırakıldığında birikmiş karlara devredilir. Önceki dönemlerde TMS 39 kapsamında, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişimin tüm tutarı kar veya zararda sunulur.

TFRS 9 standardının uygulanmasının Kurum’un finansal yükümlülüklerinin sınıflandırılması ve ölçümü üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

(d) Genel korunma muhasebesi

Yeni genel korunma muhasebesi hükümleri üç tür korunma muhasebesi içerir. Buna rağmen, özellikle korunma aracı niteliği kazanan finansal araç türleri ve korunma muhasebesi için uygun olan finansal olmayan kalemlerin risk bileşeni türleri genişletilerek korunma muhasebesi için uygun olan işlemlerin türlerine daha fazla esneklik sağlanmıştır.

Finansal riskten korunma muhasebesi için uygun olan işlem türlerine, özellikle finansal riskten korunma araçlarına hak kazanan araç türlerini ve finansal riskten korunma muhasebesi için uygun olan finansal olmayan kalemlerin risk bileşenlerinin türlerini genişletmek için daha fazla esneklik sağlanmıştır. Ek olarak, etkinlik testi “ekonomik ilişki” ilkesi ile değiştirilmiştir. Riskten korunma etkinliğinin geriye dönük olarak değerlendirilmesi de artık gerekli değildir. Kurum’un risk yönetimi faaliyetleri ile ilgili ek sunum yükümlülükleri de getirilmiştir.

TFRS 9 hükümlerine göre, korunma işleminden kaynaklanan kazanç ve kayıpların, finansal olmayan korunan kalemlerinin başlangıçtaki defter değeri üzerinde düzeltme yapılarak (temel düzeltme) muhasebeleştirilmesi gereklidir. Buna ek olarak; korunma fonundan, korunan kalemin başlangıçtaki defter değerine yapılan transferler TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu standardı kapsamında yapılan yeniden sınıflandırma düzeltmeleri olarak kabul edilmez ve bu nedenle diğer kapsamlı geliri etkilemez. Temel düzeltmelere tabi olan ve korunma işleminden kaynaklanan kazanç ve kayıplar, diğer kapsamlı gelir içerisinde kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak tutarlar olarak sunulur.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan ve yeni revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri

Cari yılda, Kurum, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olan TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat standardını uygulamıştır. TFRS 15, gelirin tanınmasına 5 adımlık bir yaklaşım getirmiştir. Belirli senaryolar için TFRS 15’te daha fazla kural eklenmiştir. Yeni gerekliliklerin detayları ve Kurum’un finansal tabloları üzerindeki etkisi aşağıda açıklanmıştır.

TFRS 15, “gelir tahakkukları” ve “ertelenmiş gelir” olarak bilinen hesapları tanımlamak için “müşteri sözleşmelerinden varlıklar” ve “müşteri sözleşmelerinden yükümlülükler” terimlerini kullanır, ancak bu standart, finansal durum tablosundaki alternatif açıklamaların kullanılmasını yasaklamaz. Kurum, bu tür bakiyeleri tanımlamak için yeni terminolojiyi benimsemek yerine eski tanımlar üzerinden gösterimlere devam etmiştir.

Kurum’un hasılat kalemleri için muhasebe politikaları dipnot 2.8’de ayrıntılı olarak açıklanmıştır. TFRS 15’in uygulanmasının, Kurum’un hasılat işlemleri için daha kapsamlı açıklamalar yapılmasının yanı sıra, Kurum’un finansal durumu ve/veya finansal performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan ve yeni revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri (devamı)

TFRS 2 (değişiklikler) <i>Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçümü</i>	Bu değişiklik hakediş koşulu içeren nakde dayalı hisse bazlı ödeme işlemlerinin muhasebeleştirilmesi, net ödeme özelliğine sahip hisse bazlı ödeme işlemlerinin sınıflandırılması ve hisse bazlı bir ödeme işleminin sınıfını, nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemeden özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemeye çeviren bir değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularında standarda açıklıklar getirmektedir. TFRS 2’deki değişikliklerin Kurum’un finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.
TMS 40 (değişiklikler) <i>Yatırım Amaçlı TMS 40’a yapılan değişiklikler:</i> <i>Gayrimenkulün Transferi</i>	Bu değişiklikle 57’inci paragraf “Bir gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul sınıfına transferi veya bu sınıftan transferi sadece ve sadece kullanımında değişiklik olduğuna ilişkin bir kanıt olduğu zaman yapılır. Kullanımdaki değişiklik, söz konusu varlık yatırım amaçlı gayrimenkul olma tanımını sağladığı veya artık sağlamadığı zaman gerçekleşir. Yönetimin, söz konusu varlığı kullanış niyetinin değişmiş olması, tek başına kullanım amacının değiştiğine ilişkin kanıt teşkil etmez.” anlamını içerecek şekilde değiştirilmiştir.Paragraf 57(a)–(d) arasında belirtilen kanıtların detaylı listesi örnekleri içeren liste olarak değiştirilmiştir.
2014-2016 <i>Dönemine İlişkin</i> <i>Yıllık İyileştirmeler</i>	TMS 28: Söz konusu iyileştirme; bir girişim sermayesi kuruluşunun veya özellikli başka bir kuruluşun sahip olduğu iştirak veya iş ortaklığı yatırımının gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan varlık olarak ölçülmesi seçeneğinin ilk kayıtlara alındıktan sonra her bir iştirak ya da iş ortaklığı yatırımının ayrı ayrı ele alınmasının mümkün olduğuna açıklık getirmektedir. 2014-2016 dönemine ilişkin yıllık iyileştirmelerin Kurum’un finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.
TFRS Yorum 22 <i>Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli</i>	Sözkonusu yorum aşağıda sıralanan yabancı para cinsinden işlemlerin olduğu durumlara yöneliktir. <ul style="list-style-type: none">• Yabancı para cinsinden fiyatlanan veya yabancı para cinsine bağlı olan bir bedel varsa;• Kurum bu bedele ilişkin avans ödemesini veya ertelenmiş gelir yükümlülüğünü, bağlı olduğu varlıktan, giderden veya gelirden önce kayıtlarına aldıysa;• Avans ödemesi veya ertelenmiş gelir yükümlülüğü parasal kalem değilse Yorum Komitesi aşağıdaki sonuca varmıştır:• İşlem döviz kurunun belirlenmesi açısından, işlemin gerçekleştiği tarih, parasal kalem olmayan avans ödemesinin veya ertelenmiş gelir yükümlülüğünün ilk kayıtlara alındığı tarihtir.• Eğer birden fazla ödeme veya avans alımı varsa, işlem tarihi her alım veya ödeme için ayrı ayrı belirlenir.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

Finansal tabloların onaylanma tarihinde, Kurum, henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 16	<i>Kiralamalar¹</i>
TMS 28 (değişiklikler)	<i>İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar¹</i>
TFRS Yorum 23	<i>Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler¹</i>
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki</i>
<i>Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları</i>	
TMS 19 (değişiklikler)	<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalar’a İlişkin</i>
<i>Değişiklikler¹</i>	
<i>2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler</i>	<i>TFRS 3, TFRS 11, TMS 12 ve TMS 23</i>
<i>Standartlarındaki değişiklikler¹</i>	

¹ 1 Ocak 2019 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

Kurum yönetimi, aşağıdaki standartların uygulanmasının finansal tablolar üzerinde gelecek dönemlerde aşağıda belirtilenler dışında önemli bir etkisi olacağını düşünmemektedir:

TMS 28 (Değişiklikler) İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar

Bu değişiklik bir işletmenin, TFRS 9’u iştirakin veya iş ortaklığının net yatırımının bir parçasını oluşturan ancak özkaynak metodunun uygulanmadığı bir iştirakteki veya iş ortaklığındaki uzun vadeli paylara uyguladığını açıklar.

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Bu Yorum, gelir vergisi uygulamalarına ilişkin bir belirsizliğin olduğu durumlarda, TMS 12’de yer alan finansal tablolara alma ve ölçüm hükümlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler) Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları

Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasındaki varlık satışları veya ayni sermaye katkılarından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur.

TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (değişiklikler)

TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar’a* İlişkin Değişiklikler, iş ilişkisi sonrasında sağlanan faydalardan (tanımlanmış fayda planları ve tanımlanmış katkı planları olarak ikiye ayrılmaktadır) tanımlanmış fayda planlarında yapılan değişikliklerin, söz konusu tanımlanmış fayda planlarının muhasebeleştirilmesine etkilerini ele almakta olup, TMS 19’da değişiklik yapmıştır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler, TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri* ve TFRS 11 *Müşterek Anlaşmalar*'da, müşterek faaliyette önceden elde tutulan paylar konusunda; TMS 12 *Gelir Vergileri*'nde, özkaynak aracı olarak sınıflandırılan finansal araçlara ilişkin yapılan ödemelerin gelir vergisi sonuçları konusunda ve TMS 23 *Borçlanma Maliyetleri*'nde aktifleştirilebilen borçlanma maliyetleri konusunda değişiklikler yapmıştır.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Kurum'un finansal durumu ve performansı üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İlişkili Taraflar (devamı)

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Hasılat

Kurum, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı” doğrultusunda hasılatın muhasebeleştirilmesinde aşağıda yer alan beş aşamalı modeli kullanmaya başlamıştır.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Bu modele göre öncelikle müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt edilen mal veya hizmetler değerlendirilmekte ve söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verilen her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlenmektedir. Sonrasında ise edim yükümlülüklerinin zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği tespit edilmektedir. Kurum, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak finansal tablolara alır.

Mal veya hizmet devri taahhüdü niteliğindeki edim yükümlülükleri ile alakalı hasılat, mal veya hizmetlerin kontrolünün müşterilerin eline geçtiğinde muhasebeleştirilir.

- Kurum’un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- Müşterinin mal veya hizmetin yasak mülkiyetine sahipliği,
- Mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- Müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- Müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Kurum, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşinin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metodu ile hesaplanmaktadır. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. Kredi maliyetleri stok maliyetlerine dahil edilmemektedir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından, tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli satış maliyetlerinin indirilmesiyle elde edilen tutardır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Arazi ve arsalar amortismanına tabi tutulmazlar ve maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlenmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu (bilanço) dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, tahmini faydalı ömürlerine göre amortismanına tabi tutulur.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilirler.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller (devamı)

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Transferler, yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanımında bir değişiklik olduğunda yapılır. Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına yapılan bir transferde, transfer sonrasında yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda, işletme, kullanımdaki değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar “Maddi Duran Varlıklar”a uygulanan muhasebe politikasını uygular.

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar/zarar tablosuna kaydedilmektedir.

Finansal Araçlar

Finansal varlıklar

Kurum, önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar dışındaki kalan finansal varlıkları ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Ticari alacakların TFRS 15 uyarınca önemli bir finansman bileşenine sahip olmaması (veya Kurum’un kolaylaştırıcı uygulamayı seçmesi) durumunda, bu alacaklar ilk defa finansal tablolara alınması sırasında işlem bedeli üzerinden (TFRS 15’te tanımlandığı şekliyle) ölçülür.

Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir veya gerçeğe uygun değerden düşülür. Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem [teslim tarihi] tarihinde kayıtlara alınmaktadır.

Kurum finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır. İşletme sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dâhil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

- (a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.
- (b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Bir finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının değiştirilmiş ya da başka bir şekilde yeniden yapılandırılmış olması ve bu değiştirme ve yeniden yapılandırmanın finansal varlığın finansal tablo dışı bırakılmasına yol açmadığı durumlarda, finansal varlığın brüt defter değeri yeniden hesaplanarak yapılandırma kazanç veya kaybı kâr veya zarara yansıtılır.

Bir finansal varlığın değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Kurum, finansal varlığın brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablo dışında bırakır.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen bir finansal varlıktan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı kazanç veya kayıpları dışında kalanlar, finansal varlık finansal tablo dışı bırakılıncaya ya da yeniden sınıflandırılıncaya kadar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Finansal varlık yeniden sınıflandırıldığında, daha önce diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç ya da kayıp, yeniden sınıflandırma tarihinde yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak özkaynaktan çıkarılarak kâr veya zarara yansıtılır. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlığın yeniden sınıflandırılması durumunda, işletme daha önce diğer kapsamlı gelire yansıttığı toplam kazanç ya da kaybı finansal tablolara alır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

İlk defa finansal tablolara almada işletme, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelire sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. İlgili finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmekte olup, yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Değer Düşüklüğü

Kurum itfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklarına ilişkin beklenen kredi zararları için zarar karşılığı ayırır. İşletme gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar için zarar karşılığı tutarını finansal tablolara alırken ve ölçerken değer düşüklüğü hükümlerini uygular. Bununla birlikte, zarar karşılığı diğer kapsamlı gelire yansıtılır ve finansal varlığın finansal durum tablosundaki defter değerini azaltmaz

Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

Raporlama tarihinde, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi - değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar haricinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Raporlama tarihinde işletme, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi - değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için yalnızca ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana ömür boyu beklenen kredi zararlarındaki toplam değişiklikleri zarar karşılığı olarak finansal tablolara alır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Kurum'un önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak zarar karşılıklarını, her zaman ömür boyu beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplamaktadır.

Finansal yükümlülükler

Kurum, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

Kurum, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyetinden ölçülen olarak sınıflandırır:

(a) Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dâhil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.

(b) Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşımaması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Kurum, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtacak şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.

(c) TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Kurum, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin kayda alınması ve bilanço dışı bırakılması

Kurum, finansal varlık ve yükümlülükleri sadece finansal araçların sözleşmesine taraf olduğu takdirde kayıtlarına almaktadır. Kurum, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Kurum tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Kurum, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödenmesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder. Kurum'un devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir. Kurum, finansal yükümlülüğü sadece sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise bilanço dışı bırakır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Kurum, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kardan farklılık gösterir. Kurum'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.8 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Kurum’un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

Kurum 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan İktisadi Devlet Teşekkülü (İDT) olup, Sermayesinin tamamı Varlık Fonu’na aittir. Kurum sermaye artış talebi bağlı bulunduğu Bakanlık aracılığı ile Kalkınma Bakanlığı Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylandıktan sonra, Bakanlık aracılığı ile Kurum’a bildirilmektedir. Kurum onaylanan sermaye artış talebini Yönetim Kurulu kararı ile genel müdürlük ve bağlı işletmelerin ihtiyacı olan sermaye artışını gerçekleştirilmektedir.

Pay Başına Kazanç/ (Kayıp)

Kurum sermayesinin tamamı Varlık Fonu’na ait olup, sermaye karşılığı pay adedi ve pay tutarı bulunmamaktadır. Dolayısıyla hisse başına kazanç/ (kayıp) uygulanmamaktadır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kasa	25.500	36.511
Bankalar		
- Vadeli mevduatlar		
<i>TL</i>	603.987	1.617.362
- Vadesiz mevduatlar	-	-
<i>TL</i>	9.765.302	7.447.335
<i>Avro</i>	6.028	4.516
<i>ABD Doları</i>	73.048	68.240
Doğrudan borçlanma sistemi satışları	434.591.511	796.171.878
Diğer (*)	185.285	195.144
Toplam	445.250.661	805.540.986

(*) Diğer kalemi Kurum'un pos alacaklarından oluşmaktadır.

Kurum'un 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla blokeli hesabı bulunmamaktadır.

NOT 4 - İLİŞKİLİ TARAFLAR

İlişkili taraflara olan ticari borçlar genellikle alım işlemlerinden kaynaklanmaktadır. Bu borçlar doğası gereği teminatsızdır ve faiz işletilmemektedir. İlişkili taraflara olan diğer alacaklar ve borçlar genellikle finansman işlemlerinden kaynaklanmaktadır ve bu alacak ve borçlar doğası gereği teminatsızdır. Kurum ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır:

İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TTNet Anonim Şirketi	670	-
Toplam	670	-

İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çaysan Doğu Karadeniz Çay Entegre Sanayi A.Ş	65.727	-
Toplam	65.727	-

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - İLİŞKİLİ TARAFLAR (DEVAMI)

İlişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çaysan Doğu Karadeniz Çay Entegre Sanayi A.Ş	1.012.252	483.048
TTNet Anonim Şirketi	119.055	182.928
TT Mobil Hizmetleri A.Ş.	397	-
Net Ekran Televizyon ve Medya Hizmetleri A.Ş	22.490	13.093
Toplam	1.154.194	679.069

NOT 5 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

a) Ticari alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yurtiçi alıcılardan alacaklar	75.174.497	242.065.839
Yurtdışı alıcılardan alacaklar	10.198.279	41.286.412
Diğer ticari alacaklar	-	1.298
Şüpheli ticari alacaklar	1.122.379	1.122.379
Gelir tahakkukları	-	50.748
Eksi : Tahakkuk etmiş vade farkı gideri	(1.561.065)	-
Eksi : Şüpheli ticari alacak karşılığı	(1.122.379)	(1.122.379)
Toplam	83.811.711	283.404.297

Kurum, satışlarını ağırlıklı olarak bayiler aracılığıyla yapmaktadır. Bayilerin ödemeleri banka garantisini ile Doğrudan Borçlanma Sistemi (DBS) yöntemiyle yapılmaktadır. Bu kapsamda bayilere yapılan teslimler sözleşmede belirlenen ödeme vadelerine göre ilgili banka tarafından kurum hesaplarına aktarılmaktadır.

Şüpheli ticari alacakların hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Açılış bilançosu	1.122.379	1.122.379
Yıl içerisinde meydana gelen artışlar, tahsilatlar -net	-	-
Kapanış bilançosu	1.122.379	1.122.379

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (DEVAMI)

b) Ticari borçlar

Kısa vadeli ticari borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ticari borçlar	8.980.896	13.976.754
İlişkili taraflara ticari borçlar (not 4)	65.727	-
Diğer ticari borçlar		
- Yaş çay alım ve emanet borçları	376.453	-
- Budama tazminatı borçları	456.842	673.779
- Üretici destekleme borçları	309.753	526.592
- Organik çay destekleme tahakkuku	7.245	31.873
- Yaş çay destekleme tahakkuku	2.042	65.603
- Budama tazminatı (1/10) tahakkuku	-	10.291
- Dava ve tahkikat konusu diğer borçlar	659.779	1.322.106
Gider tahakkukları	6.650.585	24.362.840
Eksi : Tahakkuk etmiş vade farkı geliri	(193.395)	-
Toplam	17.315.927	40.969.838

Uzun vadeli ticari borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gider tahakkukları (*)	1.042.195	-
Toplam	1.042.195	-

(*) Uzun vadeli gider tahakkukları Kurum'un Tirebolu'da kiraladığı arsanın kira gideridir.

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Türk lirası krediler	2.055.790.300	1.529.800.000
Kredi faiz tahakkukları	49.668.084	31.330.871
Toplam finansal borçlar	2.105.458.384	1.561.130.871

Finansal borçların geri ödeme planlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 yıl içinde ödenecek	2.105.458.384	1.561.130.871
Toplam	2.105.458.384	1.561.130.871

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kısa vadeli kredilerin detayı aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ortalama etkin faiz oranı	Orjinal tutar	TL tutar
TL	%28,22	2.105.458.384	2.105.458.384
Toplam finansal borçlar			2.105.458.384

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla kısa vadeli kredilerin detayı aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ortalama etkin faiz oranı	Orjinal tutar	TL tutar
TL	%2,98	1.561.130.871	1.561.130.871
Toplam finansal borçlar			1.561.130.871

NOT 7 - DİĞER ALACAK VE BORÇLAR

a) Diğer alacaklar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum'un diğer alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir;

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen depozito ve teminatları	606	-
İlişkili taraflardan diğer alacaklar (not 4)	670	-
Personelden alacaklar		
- Yemek bedeli alacakları	35.085	32.059
- Telefon bedeli alacakları	-	29
- Lojman kira ve misafirhane konaklama alacakları	2.740	2.870
- Personelden diğer alacaklar	190.149	424.982
Diğer alacaklar		
- Genel bütçeli kuruluşlardan	2.248.617	4.007.847
- Sosyal güvenlik kurumlarından	321.449	427.708
- Kamu kuruluşlarından	54.040	95.051
- Yurtiçi özel ve tüzel şahıslardan	280.070	312.162
- Diğer	24.000	-
Şüpheli diğer alacaklar	413.528	459.484
Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı	(413.528)	(459.484)
Toplam	3.157.426	5.302.708

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 - DİĞER ALACAK VE BORÇLAR (DEVAMI)

a) Diğer alacaklar (devamı)

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen depozito ve teminatları		
- Mahalli idareler ve işletmelerine verilen depozitolar	7.061	5.012
- Kamu işletmelerine verilen depozitolar	11.160	5.265
- Yurtiçi satıcılara verilen depozitolar	525.231	427.158
Toplam	543.452	437.435

b) Diğer borçlar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum'un diğer borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan depozito ve teminatlar		
- Kamu işletmelerinden	250	250
- İlişkili taraflardan (not4)	51.360	263.000
- Yurtiçi satıcılardan	1.698.998	2.109.084
Diğer borçlar		
- Genel bütçeli kuruluşlara	123.293	153.364
- Özel bütçeli kuruluşlara	3.211.464	2.461.940
- Sosyal Güvenlik kuruluşlarına	647.056	-
- Mahalli idarelere	65.461	84.350
- Kamu kurum ve kuruluşlarına	2.977	3.542
- Yurtiçi özel ve tüzel kişilere	88.142.339	61.441.889
- İlişkili taraflara (not4)	1.102.834	416.069
Eksi : Tahakkuk etmiş vade farkı gideri	(1.657.394)	-
Toplam	93.388.638	66.933.488

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum'un peşin ödenmiş giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir;

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek aylara ait giderler	211.772.563	7.212.641
İş avansları	1.600	3.155
Toplam	211.774.163	7.215.796

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen avanslar	176.037.174	152.775.553
Gelecek yıllara ait giderler	1.183.915	3.028.627
Toplam	177.221.089	155.804.180

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum'un ertelenmiş gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir;

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan sipariş avansları	5.000	-
Gelecek aylara ait gelirler	211.842.706	12.726
Toplam	211.847.706	12.726

NOT 9 – FİNANSAL YATIRIMLAR

Kurum'un bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çaysan Doğu Karadeniz Çay Entegre Sanayi A.Ş	10.392.543	4.917.638
Toplam	10.392.543	4.917.638

Kurum'un, Doğu Karadeniz Çay Entegre Sanayi A.Ş. (Çaysan) ~%47,9 oranı ile iştirakidir. Çaysan A.Ş. karton kutu ve teneke üretimi yapmakta olup, Kurum'u Dilaver Demir, Rahmi Şenkaya ve Hüseyin Keleş temsil etmektedir.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2018
<u>Maliyet</u>					
Lojman binaları arsa payı	48.563.710	-	-	-	48.563.710
Lojman binaları	18.764.850	-	(3.421)	-	18.761.429
Özel maliyetler	256.409	-	-	-	256.409
	67.584.969				67.581.548
<u>Birikmiş amortismanlar (-)</u>					
Lojman binaları	9.070.298	285.813	(3.421)	-	9.352.690
Özel maliyetler	95.385	3.885	-	-	99.270
	9.165.683				9.451.960
Net Defter Değeri	58.419.286				58.129.588
	1 Ocak 2017	İlaveler	Çıkışlar	Değer artışı	31 Aralık 2017
<u>Maliyet</u>					
Lojman binaları arsa payı	48.563.710	-	-	-	48.563.710
Lojman binaları	18.764.850	-	-	-	18.764.850
Özel maliyetler	256.409	-	-	-	256.409
	67.584.969				67.584.969
<u>Birikmiş amortismanlar (-)</u>					
Lojman binaları	8.393.490	676.808	-	-	9.070.298
Özel maliyetler	91.500	3.885	-	-	95.385
	8.484.990				9.165.683
Net Defter Değeri	59.099.979				58.419.286

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin dönem amortisman giderlerinin tamamı esas faaliyetlerden giderlere dahil edilmiştir.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıkışlar	Değer Artışı	31 Aralık 2018
<u>Maliyet</u>					
Arazi ve arsalar	824.435.585	-	(241.575)	-	824.194.010
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	26.971.998	1.946.298	(39.482)	-	28.878.814
Binalar	197.452.572	9.748.306	-	-	207.200.878
Tesis, makine ve cihazlar	243.856.949	23.048.872	(1.272.137)	-	265.633.684
Taşıtlar	5.344.274	643.902	-	-	5.988.176
Demirbaşlar	20.049.525	2.092.913	(160.586)	-	21.981.852
Diğer maddi duran varlıklar	8.834.056	4.895.293	(77.719)	-	13.651.630
Yapılmakta olan yatırımlar	304.761.322	97.897.472	-	-	402.658.794
Özel maliyetler	4.905.484	34.450	-	-	4.939.934
	1.636.611.765				1.775.127.772
<u>Birikmiş amortismanlar (-)</u>					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.787.834	1.151.271	(25.025)	-	2.914.080
Binalar	9.798.851	4.747.551	-	-	14.546.402
Tesis, makine ve cihazlar	33.020.947	14.825.770	(1.270.099)	-	46.576.618
Taşıtlar	1.238.672	856.667	-	-	2.095.339
Demirbaşlar	4.723.009	4.623.336	(112.202)	-	9.234.143
Diğer maddi duran varlıklar	1.161.642	2.333.016	(58.599)	-	3.436.059
Özel maliyetler	2.186.551	147.183	-	-	2.333.734
	53.917.506				81.136.375
Net Defter Değeri	1.582.694.259				1.693.991.397

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	1 Ocak 2017	İlaveler	Çıkışlar	Değer artışı	31 Aralık 2017
<u>Maliyet</u>					
Arazi ve arsalar	824.287.380	209.866	(61.661)	-	824.435.585
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	23.683.876	3.522.737	(234.615)	-	26.971.998
Binalar	287.701.126	35.976.342	(126.224.896)	-	197.452.572
Tesis, makine ve cihazlar	197.116.682	50.462.471	(3.722.204)	-	243.856.949
Taşıtlar	4.335.064	1.325.695	(316.485)	-	5.344.274
Demirbaşlar	15.552.180	5.670.126	(1.172.781)	-	20.049.525
Diğer maddi duran varlıklar	3.519.301	5.693.206	(378.451)	-	8.834.056
Yapılmakta olan yatırımlar	170.792.160	311.923.431	(177.954.269)	-	304.761.322
Özel maliyetler	11.692.872	33.150	(6.820.538)	-	4.905.484
	1.538.680.641				1.636.611.765
<u>Birikmiş amortismanlar (-)</u>					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	769.831	1.036.528	(18.525)	-	1.787.834
Binalar	4.739.465	5.077.384	(17.998)	-	9.798.851
Tesis, makine ve cihazlar	14.352.174	21.089.817	(2.421.044)	-	33.020.947
Taşıtlar	731.265	554.222	(46.815)	-	1.238.672
Demirbaşlar	2.461.805	3.317.465	(1.056.261)	-	4.723.009
Diğer maddi duran varlıklar	623.058	660.760	(122.176)	-	1.161.642
Özel maliyetler	2.068.892	131.526	(13.867)	-	2.186.551
	25.746.490				53.917.506
Net Defter Değeri	1.512.934.151				1.582.694.259

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik ömrü
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5 – 50 yıl
Binalar	10 – 66 yıl
Tesis, makine ve cihazlar	5 – 50 yıl
Taşıtlar	4 – 25 yıl
Demirbaşlar	4 – 50 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2 – 50 yıl
Özel maliyetler	2 – 66 yıl

Maddi duran varlıkların amortisman giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Araştırma ve geliştirme giderleri	469.837
Pazarlama satış ve dağıtım giderleri	849.710
Genel yönetim giderleri	1.963.235
Satışların maliyeti	25.402.012
Toplam	28.684.794

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2018	İlaveler	Çıkışlar	31 Aralık 2018
<u>Maliyet</u>				
Haklar	1.595.089	-	-	1.595.089
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	11.580.231	1.147.247	(10.805)	12.716.673
	13.175.320			14.311.762
<u>Birikmiş amortismanlar (-)</u>				
Haklar	811.580	15.952	-	827.532
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	9.073.146	2.017.554	(10.805)	11.079.895
	9.884.726			11.907.427
Net defter değeri	3.290.594			2.404.335

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	1 Ocak 2017	İlaveler	Çıkışlar	31 Aralık 2017
<u>Maliyet</u>				
Haklar	1.595.089	-	-	1.595.089
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	8.848.297	2.739.954	(8.020)	11.580.231
	10.443.386			13.175.320
<u>Birikmiş amortismanlar (-)</u>				
Haklar	798.300	13.280	-	811.580
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	7.037.950	2.042.466	(7.270)	9.073.146
	7.836.250			9.884.726
Net defter değeri	2.607.136			3.290.594

Maddi olmayan duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik ömrü
Haklar	49 yıl
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3 – 10 yıl

Maddi olmayan duran varlıkların amortisman giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Araştırma ve geliştirme giderleri	808
Pazarlama satış ve dağıtım giderleri	125.711
Genel yönetim giderleri	1.856.410
Satışların maliyeti	50.577
Toplam	2.033.506

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - TAAHHÜTLER

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ")

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum'un teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	16.818.921	5.046.086
- Verilen teminat mektupları	16.818.921	5.046.086
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
D. Diğer verilen teminatların toplam tutarı	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen Grup Şirketleri lehine vermiş olduğu teminatların toplamı	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu teminatların toplamı	-	-
Toplam	16.818.921	5.046.086

Alınan Teminatlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan teminat mektupları	232.922.690	332.233.973
Toplam	232.922.690	332.233.973

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 - STOKLAR

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihi itibarıyla stokların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İlk madde ve malzeme		
- Üretimde kullanılan işletme malzeme stokları	5.946.361	9.023.044
- Ambalaj malzemesi stokları	28.225.641	37.255.229
- Hatalı ürün ve hurda malzeme stokları	-	10.764
- Yedek işletme malzemeleri stokları	12.576.603	9.428.493
- İşletmeler demirbaş üretimi stokları	1.298.736	1.466.716
- İşletmeler inşaat ve tamirat malzeme stokları	5.139.663	6.549.969
- İşletmeler giyecek ve diğer malzeme stokları	3.666.202	2.164.749
Yarı mamuller		
- İşletmeler demirbaş üretimi stokları	-	100.884
Mamuller		
- Tasnifli Çay	1.718.751.093	941.687.466
- Paketli Çay	211.390.889	393.306.373
Ticari mallar		
- Soğuk çay (DİDİ)	3.649.240	25.154.913
Toplam	1.990.644.428	1.426.148.600

NOT 15 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KOŞULLU VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KARŞILIKLAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele borçlar	6.541.524	7.973.011
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	20.613.427	11.888.288
Toplam	27.154.951	19.861.299

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İzin karşılığı	7.048.128	-
Toplam	7.048.128	-

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KOŞULLU VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KARŞILIKLAR (DEVAMI)

Kullanılmamış izin karşılığının yıl içerisindeki hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Açılış bakiyesi	-	-
Yıl içinde ayrılan/kullanılan karşılık tutarı	7.048.128	-
Konusu kalmayan karşılık (-)	-	-
Kapanış bakiyesi	7.048.128	-

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kıdem tazminatı karşılığı	419.110.636	662.701.733
Toplam	419.110.636	662.701.733

Kıdem tazminatı karşılığı

Kurum, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 5.434,42 TL (31 Aralık 2017: 4.732,48 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Kurum'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar, Kurumun yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Esas varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili raporlama tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %9,3 enflasyon ve %15,2 iskonto oranı varsayımlarına göre yaklaşık %5,4 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır. (31 Aralık 2017: yıllık %7 enflasyon oranı ve %11,50 iskonto oranı varsayımına göre, yaklaşık %4,21 iskonto oranı)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KOŞULLU VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KARŞILIKLAR (DEVAMI)

Kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Açılış bilançosu	662.701.733	540.297.302
Hizmet maliyeti	66.171.031	155.813.947
Faiz maliyeti	100.730.663	15.084.817
Yıl içerisindeki ödemeler	(39.823.771)	(41.723.901)
Aktüeryal kazançlar / kayıplar	(370.669.020)	(6.770.432)
Kapanış bilançosu	419.110.636	662.701.733

Diğer kısa vadeli karşılıklar:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dava karşılığı	2.569.807	1.123.658
Toplam	2.569.807	1.123.658

Dava karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Açılış bakiyesi	1.123.658	164.614
Yıl içinde ayrılan/kullanılan karşılık tutarı-net	1.446.149	959.044
Kapanış bilançosu	2.569.807	1.123.658

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Devreden KDV	4.461.616	-
Diğer KDV	179.006	172.501
Personel avansları	2.635	860
Stok sayım noksanı	422.148	422.148
Duran varlık sayım noksanı	54.266	54.266
Sayım noksanları karşılığı (-)	(476.414)	(476.414)
Toplam	4.643.257	173.361

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergi ve fonlar	12.842.352	44.950.960
Diğer yükümlülükler	146.615	116.523
Diğer ödenecek KDV	179.006	172.499
Toplam	13.167.973	45.239.982

NOT 17 - ÖZKAYNAKLAR

a) Sermaye

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum'un sermaye yapısı aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
	Pay tutarı (TL)	Pay tutarı (TL)
Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.	2.545.000.000	2.050.000.000
Sermaye	2.545.000.000	2.050.000.000
Ödenmemiş sermaye	(501.587.000)	(282.587.000)
Ödenmemiş Sermaye	501.587.000	282.587.000
Toplam Sermaye	2.043.413.000	1.767.413.000

24 Ocak 2017 tarihinde Kurum'da mevcut Hazine hisselerinin tamamı Varlık Fonuna devredilmiştir.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - ÖZKAYNAKLAR (DEVAMI)

a) Sermaye (devamı)

Kurum 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında İktisadi Devlet Teşekkülü olup, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlıdır. Kurum Yönetim Kurulu, faaliyet zararlarının karşılığı olarak sermaye artış talebini bağlı bulunduğu Bakanlık onayı ile yapılmaktadır.

b) Kar ve zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Tanımlanmış fayda planlarının yeniden ölçüm kazançları	299.798.635	10.676.798
Aktüeryal Kazanç	299.798.635	10.676.798

Duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	1.184.522.871	1.184.522.871
Toplam	1.184.522.871	1.184.522.871

NOT 18 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Hasılat ve satışların maliyetinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Yurtiçi satışlar	1.936.998.310	2.084.764.251
Yurt dışı satışlar	41.246.757	18.439.382
Satış iadeleri (-)	(587.741)	(1.567.621)
Satış iskontoları (-)	(190.820.080)	(193.724.757)
Diğer indirimler (-)	(1.904.332)	(3.031.556)
Hasılat	1.784.932.914	1.904.879.699
Satılan mamuller maliyeti (-)	(1.741.306.120)	(1.810.640.158)
Satılan ticari mal maliyeti (-)	(100.806.830)	(110.283.698)
Satışların maliyeti	(1.842.112.950)	(1.920.923.856)
Brüt zarar	(57.180.036)	(16.044.157)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ (DEVAMI)

Kurum'un Perakende Grubu Bayiler, Ev Dışı Tüketim Bayileri, Reyon ve Çayevi Bayileri, e-Ticaret Bayilerine aylık hedefler ve kota uygulaması ile prim hakediş ve mal fazlası uygulaması yöntemleri ile vadeli satışları bulunmaktadır.

NOT 19 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

a) *Araştırma Geliştirme Giderleri*

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(3.628.596)
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	(693.566)
Amortisman ve itfa giderleri	(470.645)
Elektrik, su ve doğalgaz giderleri	(227.482)
Bakım ve onarım giderleri	(152.227)
Vergi resim ve harç giderleri	(127.123)
Seyahat giderleri	(58.880)
İletişim giderleri	(16.372)
Ofis giderleri	(16.337)
Temsil ve ağırlama giderleri	(9.641)
Kıdem tazminatı giderleri	(17.135)
Akaryakıt giderleri	(5.797)
Kırtasiye giderleri	(3.668)
Sigorta giderleri	(2.994)
Kullanılmamış izin karşılığı giderleri	(1.825)
Diğer	(80.724)
Toplam	(5.513.012)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER (DEVAMI)

b) Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
İlan ve reklam giderleri	(30.835.731)
Nakliye giderleri	(21.671.351)
Personel giderleri	(16.341.241)
Kira giderleri	(4.875.396)
Fuar giderleri	(1.635.368)
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	(1.544.074)
Amortisman ve itfa giderleri	(975.421)
Elektrik, su ve doğalgaz giderleri	(601.156)
Temsil ve ağırlama giderleri	(408.431)
Vergi resim ve harç giderleri	(406.385)
Bakım ve onarım giderleri	(210.739)
Mahkeme ve noter giderleri	(180.729)
Seyahat giderleri	(179.749)
İletişim giderleri	(153.842)
Akaryakıt giderleri	(134.328)
Pazarlama giderleri	(84.620)
Ofis giderleri	(69.623)
Gümrük giderleri	(47.008)
Sigorta giderleri	(25.112)
Kıdem tazminatı giderleri	(38.602)
Kargo giderleri	(11.286)
Kullanılmamış izin karşılığı giderleri	(4.112)
Kırtasiye giderleri	(3.462)
Diğer	(115.769)
Toplam	(80.553.535)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER (DEVAMI)

c) Genel Yönetim Giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(35.015.286)
Amortisman ve itfa giderleri	(3.819.645)
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	(2.659.058)
Bakım ve onarım giderleri	(1.604.854)
Elektrik, su ve doğalgaz giderleri	(645.703)
Seyahat giderleri	(478.083)
Kira giderleri	(471.297)
İletişim giderleri	(387.081)
Temsil giderleri	(340.706)
Vergi resim ve harç giderleri	(280.931)
Akaryakıt giderleri	(213.194)
İlan ve reklam giderleri	(145.748)
Kırtasiye giderleri	(124.977)
Mahkeme ve noter giderleri	(94.279)
Üyelik ücretleri	(68.299)
Sigorta giderleri	(62.424)
Kıdem tazminatı giderleri	(140.969)
Ofis giderleri	(55.133)
Kargo giderleri	(32.218)
Kullanılmamış izin karşılığı giderleri	(15.015)
Diğer	(1.216.584)
Toplam	(47.871.484)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/ GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Banka kredileri dışında varlık ve yükümlülüklerden kaynaklanan kur farkı gelirleri	19.707.310	4.067.112
Önceki dönem gelir ve karları	7.894.346	2.184.936
Üçüncü şahıslardan ve personelden alınan faiz gelirleri	3.964.780	11.102.490
Stok sayım farkları	2.833.360	2.831.753
Kira gelirleri	2.374.145	1.480.967
Kafeterya ve sosyal tesis gelirleri	2.278.113	-
Tazminat ve ceza gelirleri	2.090.091	-
Reeskont faiz gelirleri	1.850.789	-
Vergi geliri	1.695.411	2.524.831
Hurda satış gelirleri	1.353.738	1.106.043
Konusu kalmayan stok sayım farkları	475.736	2.039
Üretim atığı gelirleri	359.176	-
Konusu kalmayan diğer alacaklar	19.852	94.883
Konusu kalmayan tazminatlar	-	48.431.010
Diğer gelirler	1.556.082	4.291.826
Toplam	48.452.929	78.117.890

Esas faaliyetlerden diğer giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Önceki dönem gider ve zararları	(149.195.625)	(47.368.036)
Çalışılmayan dönem giderleri	(32.630.366)	(35.596.153)
İş akdi askıdaki işçilerin genel sağlık sigortası işveren payı	(14.105.002)	(13.942.318)
Stok sayım farkları	(3.985.202)	(653.761)
Kafeterya ve sosyal tesis giderleri	(3.147.318)	(1.721.031)
Banka kredileri dışında varlık ve yükümlülüklerden kaynaklanan kur farkı giderleri	(1.640.658)	(1.459.355)
Reeskont faiz giderleri	(1.561.065)	-
Dava karşılığı giderleri	(1.446.149)	(959.044)
Kira giderleri	(474.336)	(583.647)
Yatırım amaçlı gayrimenkul amortisman giderleri	(289.698)	(680.693)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(89.218)	-
Konusu kalmayan diğer alacaklar	(23.035)	(86.132)
Sigorta giderleri	(22.554)	-
Hurda satış giderleri	(2.745)	-
Amortisman hesaplama fazlaları	-	(13.424.707)
Diğer giderler	(3.128.843)	(347.097)
Toplam	(211.741.814)	(116.821.974)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Maddi duran varlık satış karları	1.564.079	1.062.330
Toplam	1.564.079	1.062.330

Yatırım faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Maddi duran varlık satış zararları	(114.851)	(53.268)
Toplam	(114.851)	(53.268)

NOT 22 - FİNANSMAN GELİRLERİ/ GİDERLERİ

Finansman faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Vadeli mevduat faiz gelirleri	132.549	118.826
Toplam	132.549	118.826

Finansman faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Kredi faiz giderleri	(349.615.264)	(175.379.560)
Kıdem tazminatı faiz giderleri	(100.730.663)	(15.084.817)
Teminat mektubu komisyon giderleri	(9.038)	-
Banka komisyonu giderleri	(3.890)	-
Toplam	(450.358.855)	(190.464.377)

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - GELİR VERGİSİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<u>Bilanço'da</u>		
Cari kurumlar vergisi	-	-
Eksi: Peşin ödenen vergiler	-	-
Bilançodaki vergi karşılığı	-	-

Vergi gideri, (geliri) aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Cari kurumlar vergisi	-	-
Geçici farkların oluşması ile geçici farkların ortadan kalkmasına ilişkin ertelenmiş vergi (geliri)/gideri	94.058.546	(120.367.528)
Toplam	94.058.546	(120.367.528)

Kurumlar vergisi

Kurum Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Kurum’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı, ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi, vergiye tabi olmayan gelirler ve kullanılan yatırım indirimleri düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2018 yılında uygulanan efektif vergi oranı %22’dir (2017: %20).

Ertelenmiş vergiler

Kurum, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %22’dir (2017: %20).

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - GELİR VERGİSİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (DEVAMI)

Ertelenmiş vergiler (devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi (varlıkları)/ yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Kümülatif geçici farklar	Ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)
31 Aralık 2018		
Amortisman düzeltmesi	340.100.075	(74.822.017)
Kıdem tazminatı karşılığı	(410.770.792)	90.369.574
Kullanılmamış izin karşılığı	(7.048.128)	1.550.588
Tahakkuk etmiş vade farkı gideri	289.724	(63.739)
Aktifleştirilmiş giderler	31.169.191	(6.857.222)
Dava karşılığı	(2.569.807)	565.358
Dönem düzeltmesi	(8.040.091)	1.768.820
Ertelenmiş vergi varlığı -net		12.511.362

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi (varlıkları)/ yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Kümülatif geçici farklar	Ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)
31 Aralık 2017		
Satış maliyeti gider farkı	(155.813.947)	31.162.789
Amortisman hesaplama gider farkı	(13.424.707)	2.684.941
Dava karşılık gider farkı	(1.123.658)	224.732
Diğer olağan gider ve zararlar farkı	-	-
Temettü ve faiz giderleri farkı	(15.084.817)	3.016.963
Önceki dönem gider ve zararları farkı	(67.388)	13.478
Önceki dönem ertelenen vergi varlığı		121.721.613
Amortisman hesaplama gelir farkı	50	(10)
Karşılık gelir farkı	48.430.802	(9.686.160)
Diğer olağan gelir ve karlar farkı	1.097.659	(219.532)
Kıdem tazminatı ve diğer fayda karşılık iptali	6.770.432	(1.354.086)
Önceki dönem ertelenen vergi varlığı iptali		(147.564.728)
Ertelenmiş vergi varlığı -net		-

Ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğünün yıllar içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi (-)	-
Özkaynağa yansıtılan	(81.547.184)
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	94.058.546
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	12.511.362

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye Risk Yönetimi

Kurum, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özsermaye dengesini en verimli şekilde kullanarak kaynaklarını artırmayı hedeflemektedir.

Kurum'un sermaye yapısı 17. notta açıklanan kredileri de içeren borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve çıkarılmış sermaye, yasal yedekler ve geçmiş yıl karlarını içeren ana ortak hissedarlarına ait özsermaye kalemlerinden oluşmaktadır. Kurum'un yönetim kurulu sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla için borç/ özkaynak oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal Borçlar	2.105.458.384	1.561.130.871
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(445.250.661)	(805.540.986)
Net borçlar	1.660.207.723	755.589.885
Toplam özkaynaklar	1.796.371.067	1.935.375.545
Kullanılan sermaye	3.456.578.790	2.690.965.430
Net borçlar/sermaye oranı	0,48	0,28

b) Finansal Risk Yönetimi

Kurum faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Kurum'un risk yönetim programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Kurum finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Kurum'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Kurum'un önemli ölçüde kredi riski yoğunlaşmasına sebep olabilecek finansal araçları başlıca nakit ve nakit benzeri değerler ve ticari alacaklardan oluşmaktadır. Kurum'un maruz kalabileceği maksimum kredi riski, finansal tablolarda yansıtılan tutarlar kadardır. Kurum'un çeşitli finansal kuruluşlarda nakit ve nakit benzeri değerleri mevcuttur.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (DEVAMI)

b) Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Kurum’un maksimum kredi riskine maruz tutarı aşağıda sunulmuştur:

31 Aralık 2018	Alacaklar				Bankalardaki mevduat
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	-	83.811.711	670	3.700.208	10.633.650
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı					
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	83.811.711	670	3.700.208	10.633.650
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde -vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış -sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.122.379	-	413.528	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.122.379)	-	(413.528)	-
- Net değerinin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (DEVAMI)

b) Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2017	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	-	283.404.297	-	5.740.143	9.332.597
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı					
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	283.404.297	-	5.740.143	9.332.597
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde -vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış -sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.122.379	-	459.484	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.122.379)	-	(459.484)	-
- Net değerinin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24- FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (DEVAMI)

b) Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Likidite riski yönetimi

Kurum’un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır.

Cari yılda Kurum’un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla pasif kalemlerin indirgenmemiş nakit akımları ve kalan vadelerine göre gösterimi aşağıdaki tablolarda sunulmuştur:

31 Aralık 2018

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-15 yıl arası (III)
Türev olmayan finansal borçlar	2.673.088.666	2.673.088.666	1.584.455.647	668.480.188	420.152.831
Finansal borçlar (Not 6)	2.105.458.384	2.105.458.384	1.447.608.384	657.850.000	-
Ticari borçlar (Not 5)	18.358.122	18.358.122	17.315.927	-	1.042.195
Diğer borçlar (Not 7)	93.388.638	93.388.638	92.376.386	1.012.252	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin borçlar (Not 15)	27.154.951	27.154.951	27.154.951	-	-
Kısa vadeli karşılıklar (Not 15)	9.617.935	9.617.935	-	9.617.935	-
Uzun vadeli karşılıklar (Not 15)	419.110.636	419.110.636	-	-	419.110.636

31 Aralık 2017

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-15 yıl arası (III)
Türev olmayan finansal borçlar	2.352.720.887	2.352.720.887	1.251.034.429	438.984.725	662.701.733
Finansal borçlar (Not 6)	1.561.130.871	1.561.130.871	1.131.230.871	429.900.000	-
Ticari borçlar (Not 5)	40.969.838	40.969.838	40.969.838	-	-
Diğer borçlar (Not 7)	66.933.488	66.933.488	58.972.421	7.961.067	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin borçlar (Not 15)	19.861.299	19.861.299	19.861.299	-	-
Kısa vadeli karşılıklar (Not 15)	1.123.658	1.123.658	-	1.123.658	-
Uzun vadeli karşılıklar (Not 15)	662.701.733	662.701.733	-	-	662.701.733

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (DEVAMI)

b) Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Kurum’un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin raporlama tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018			
Döviz cinsinden varlıklar			9.043.991
Döviz cinsinden yükümlülükler			(45.830.645)
Net yabancı para pozisyonu			(36.786.654)
31 Aralık 2018	ABD\$	AVRO	TL Karşılığı
1. Ticari alacaklar	1.704.065	-	8.964.915
2a. Parasal Finansal Varlıklar(Kasa, Banka Hesapları dahil)	13.885	1.000	79.076
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
3. Diğer	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	1.717.950	1.000	9.043.991
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	1.717.950	1.000	9.043.991
10. Ticari Borçlar	4.214	-	22.169
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	7.599.283	45.808.476
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	4.214	7.599.283	45.830.645
14. Ticari Borçlar	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	4.214	7.599.283	45.830.645
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	-	-	-
19. Bilanço dışı Türev araçların Net Varlık/ (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19a. Hedge Edilen Toplam Varlık Tutarı	-	-	-
19b. Hedge Edilen Toplam Yükümlülük Tutarı	-	-	-
20. Net Yabancı Para Varlık/ (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	1.713.736	(7.598.283)	(36.786.654)
21. Parasal Kalemler Net yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	-	-	-

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇAY-KUR)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla

Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (DEVAMI)

b) Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Kurum, başlıca ABD Doları ve AVRO cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Kurum’un ABD Doları ve AVRO kurlarındaki %20’lik artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %20’lik oran, üst düzey yöneticilere Kurum içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %20’lik kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Kurum içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, TL’nin ilgili para birimi karşısındaki değer artışına bağlı olarak kar veya zararda artışı ifade eder.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu

31 Aralık 2018	Kar/(Zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun % 20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	1.803.159	(1.803.159)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki	1.803.159	(1.803.159)
AVRO’nun kurunun % 20 değişmesi halinde:		
4- AVRO net varlık/yükümlülüğü	(9.160.490)	9.160.490
5- AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki	(9.160.490)	9.160.490
Toplam	(7.357.331)	7.357.331

Faiz oranı riski yönetimi

Kurum önemli bir faiz oranı riskine maruz bulunmamaktadır.

NOT 25 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.